

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Борзих Юрія Миколайовича, Щєбланіна Юрія Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів частини третьої статті 12, пункту 2 частини шостої статті 19, статті 80, частини першої статті 81, частини першої статті 147, пункту 2 частини третьої статті 389 Цивільного процесуального кодексу України

К и ї в
14 лютого 2024 року
№ 34-2(П)/2024

Справа № 3-8/2024(17/24)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Лемак Василь Васильович (голова засідання, доповідач),
Головатий Сергій Петрович,
Городовенко Віктор Валентинович,

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Борзих Юрія Миколайовича, Щєбланіна Юрія Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів частини третьої статті 12, пункту 2 частини шостої статті 19, статті 80, частини першої статті 81, частини першої статті 147, пункту 2 частини третьої статті 389 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Лемака В.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Борзих Ю.М., Щєбланін Ю.М. звернулися до Конституційного Суду України з клопотанням розглянути питання щодо відповідності Конституції

України (конституційності) приписів частини третьої статті 12, пункту 2 частини шостої статті 19, статті 80, частини першої статті 81, частини першої статті 147, пункту 2 частини третьої статті 389 Цивільного процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Відповідно до частини третьої статті 12 Кодексу „кожна сторона повинна довести обставини, які мають значення для справи і на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень, крім випадків, встановлених цим Кодексом“.

Згідно з пунктом 2 частини шостої статті 19 Кодексу для цілей Кодексу малозначними справами є:

„2) справи незначної складності, визнані судом малозначними, крім справ, які підлягають розгляду лише за правилами загального позовного провадження, та справ, ціна позову в яких перевищує двісті п'ятдесят розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб“.

Статтею 80 Кодексу визначено, що „достатніми є докази, які у своїй сукупності дають змогу дійти висновку про наявність або відсутність обставин справи, які входять до предмета доказування“ (частина перша); „питання про достатність доказів для встановлення обставин, що мають значення для справи, суд вирішує відповідно до свого внутрішнього переконання“ (частина друга).

Відповідно до частини першої статті 81 Кодексу „кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень, крім випадків, встановлених цим Кодексом“.

Згідно з частиною першою статті 147 Кодексу „належно викликаний свідок, який без поважних причин не з'явився на судове засідання або не повідомив про причини неявки, може бути підданий приводу через відповідні органи Національної поліції України з відшкодуванням у дохід держави витрат на його здійснення“.

За пунктом 2 частини третьої статті 389 Кодексу не підлягають касаційному оскарженню:

„2) судові рішення у малозначних справах та у справах з ціною позову, що не перевищує двохсот п'ятдесяти розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, крім випадків, якщо:

а) касаційна скарга стосується питання права, яке має фундаментальне значення для формування єдиної правозастосовчої практики;

б) особа, яка подає касаційну скаргу, відповідно до цього Кодексу позбавлена можливості спростувати обставини, встановлені оскарженим судовим рішенням, при розгляді іншої справи;

в) справа становить значний суспільний інтерес або має виняткове значення для учасника справи, який подає касаційну скаргу;

г) суд першої інстанції відніс справу до категорії малозначних помилково“.

Борзих Ю.М., Щєбланін Ю.М. просять перевірити оспорювані приписи Кодексу на відповідність приписам статті 6, частини першої статті 8, частини першої статті 9, частини другої статті 24, частин третьої, четвертої статті 42, частин першої, другої статті 55, частини першої, пунктів 1, 3, 6, 7, 8 частини другої, частини третьої статті 129 Конституції України.

До конституційної скарги долучено копії рішення Святошинського районного суду міста Києва від 21 вересня 2022 року, постанови Київського апеляційного суду від 2 серпня 2023 року, ухвали колегії суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 22 вересня 2023 року.

Обґрунтовуючи свої твердження, Борзих Ю.М., Щєбланін Ю.М. посилаються на окремі приписи Конституції України, Кодексу, Цивільного кодексу України, законів України, рішення Конституційного Суду України, судові рішення Верховного Суду, практику Європейського суду з прав людини, а також на судові рішення у їхній справі.

2. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

2.1. Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону, та якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі

приписи), сплинуло не більше трьох місяців (абзац перший, пункт 2 частини першої статті 77).

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї документів і матеріалів впливає таке.

Остаточним судовим рішенням у справі суб'єктів права на конституційну скаргу є ухвала колегії суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 22 вересня 2023 року, а отже, автори клопотання мали реалізувати право на звернення до Конституційного Суду України з конституційною скаргою до 22 грудня 2023 року.

Борзих Ю.М., Щебланін Ю.М. звернулися з конституційною скаргою до Конституційного Суду України 19 січня 2024 року, що була зареєстрована в Конституційному Суді України 19 січня 2024 року за вх. № 18/17, тобто з порушенням вимог, що їх встановлено пунктом 2 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Автори клопотання порушують у конституційній скарзі питання про поновлення строку для звернення з конституційною скаргою до Конституційного Суду України з огляду на те, що зазначений строк порушено з поважних причин, а саме через те, що Борзих Ю.М. отримав копію остаточного судового рішення – ухвали колегії суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 22 вересня 2023 року – 19 жовтня 2023 року (підтверджено трекномером 0306310326854 Акціонерного товариства „Укрпошта“), а Щебланін Ю.М. – 20 жовтня 2023 року (підтверджено трекномером 0306310326862 Акціонерного товариства „Укрпошта“).

Отже, з огляду на зазначене Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України вважає за можливе поновити пропущений строк подання конституційної скарги.

2.2. Згідно зі статтею 151¹ Конституції України, статтями 55, 56, 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ оспорюваний закон України (його окремі приписи) повинен бути застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу.

Автори клопотання просять перевірити на відповідність Конституції України, зокрема, приписи частини третьої статті 12, статті 80, частини першої статті 81, частини першої статті 147 Кодексу.

Однак аналіз змісту остаточного судового рішення у справі Борзих Ю.М., Щєбланіна Ю.М. – ухвали колегії суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 22 вересня 2023 року – свідчить про те, що у ньому не застосовано приписів частини третьої статті 12, статті 80, частини першої статті 81, частини першої статті 147 Кодексу.

Отже, автори клопотання не дотримали вимог першого речення статті 151¹ Конституції України, частини першої статті 55, абзацу першого частини першої статті 56 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі в цій частині згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2.3. Відповідно до статті 151¹ Конституції України Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77); конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55).

Особа, яка звертається до Конституційного Суду України, повинна не лише зазначити, а й аргументовано довести, як саме оспорюваний закон (окремі його положення), який був застосований в остаточному судовому рішенні в її справі,

порушує її гарантоване Конституцією України право [абзац четвертий пункту 3 мотивувальної частини Ухвали Другого сенату Конституційного Суду України від 3 червня 2020 року № 10-уп(II)/2020].

Автори клопотання стверджують про невідповідність приписів пункту 2 частини шостої статті 19 Кодексу приписам частини першої статті 8, частини другої статті 24, частин першої, другої статті 55, пунктів 6, 7, 8 частини другої статті 129 Конституції України.

Однак аналіз змісту конституційної скарги свідчить про те, що Борзих Ю.М., Щєбланін Ю.М. замість наведення аргументів для підтвердження своїх доводів про порушення вказаними приписами Кодексу приписів Конституції України надають оцінку обґрунтуванню Верховного Суду щодо застосування приписів пункту 2 частини шостої статті 19 Кодексу, зокрема про віднесення їхньої справи до категорії справ незначної складності та визнання її малозначною.

Конституційний Суд України неодноразово зазначав, що правозастосовна діяльність полягає в індивідуалізації норм права щодо конкретних суб'єктів і конкретних випадків, тобто в установленні фактичних обставин справи і підборі юридичних норм, які відповідають цим обставинам; пошук та аналіз таких норм для їх застосування до конкретного випадку є складовою правозастосування і не належить до повноважень Конституційного Суду України [Ухвала Великої палати Конституційного Суду України від 19 червня 2018 року № 39-у/2018; ухвали Другого сенату Конституційного Суду України від 20 листопада 2019 року № 70-у(II)/2019, від 1 квітня 2020 року № 5-уп(II)/2020].

Зазначене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 2 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційній скарзі.

2.4. Автори клопотання просять перевірити приписи пункту 2 частини третьої статті 389 Кодексу на відповідність приписам статті 6, частини першої статті 8, частини першої статті 9, частини другої статті 24,

частин першої, другої статті 55, частини першої, пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ підставами для відмови у відкритті конституційного провадження у справі є, зокрема, наявність рішення Конституційного Суду України щодо того самого предмета конституційної скарги (пункт 6 статті 62).

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України враховує, що Конституційний Суд України ухвалив Рішення від 22 листопада 2023 року № 10-р(П)/2023, яким визнав таким, що відповідає Конституції України (є конституційним), пункт 2 частини третьої статті 389 Кодексу, та такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), пункти 1, 5 частини шостої статті 19 Кодексу. Це Рішення стосується, зокрема, того самого питання, що його порушують Борзих Ю.М., Щєбланін Ю.М. у конституційній скарзі, а саме приписів пункту 2 частини третьої статті 389 Кодексу.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 6 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – наявність рішення Конституційного Суду України щодо того самого предмета конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Борзих Юрія Миколайовича, Щєбланіна Юрія Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності)

приписів пункту 2 частини шостої статті 19 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 2 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційній скарзі; приписів частини третьої статті 12, статті 80, частини першої статті 81, частини першої статті 147 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги; приписів пункту 2 частини третьої статті 389 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 6 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – наявність рішення Конституційного Суду України щодо того самого предмета конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**